

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

ההגדה החדשה של ברסלב

חידוש מיוחד בהגדה של פסח: "ניצוצות ועמקי הבאר" הכולל ליקוט מכל דברי מוהרנ"ת, רעיונות ופירושים ודרושים הפזורים בשמנות חלקי ספרו הקדוש "ליקוטי הלכות".

כל הרעיונות מובאים בקיצור, למען ירוץ בהם הקורא בליל התקדש החג ויתענג על דברי מוהרנ"ת הקדושים.

הפצה ראשית: כולל ברסלב, רחוב אלשיך 5 בני ברק, בחדר הספרים.

טלפונים להזמנות: 052-7653662, 052-5712385-02.

"הטעימנוי טעם פסח"...

עם היכנס חודש ניסן, חודש שכולו התחדשות - זה הזמן להתכונן ולמלאות את אסמינו מאוצרות הפסח.

במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000 תוכלו לשמוע דיבורי אמת ואמונה, כמו גם נוסחי וניגוני פסח המושרים ע"י זקני חסידי ברסלב ואשר חוברו מתוך געגועים עזים לטעום באמת טעם פסח.

כמו כן תוכלו לשמוע בשידור חוזר את הכינוסים ועצרות החג אשר נהוגו במקלות אנ"ש בעשורים האחרונים. ובעיקר את הלכות החג; סדרת שיעורים בדברים הנוגעים הלכה למעשה בימי הפסח הבעל"ט.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום חודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	ה'	סא:	נט	ה"ב-ה"א	עירובין
א	ו'	סב.	ס	רעא רעב	ח
ב	ז'	סג:	סא	רעג רעד	י
ג	ח'	סד.	סב	רעה	יא
ד	ט'	סה:	סג	אב	יב
ה	י'	סה:	סד	גד	יג
ו	יא'	סה:	סה	הו	יד

יו"ל ע"י "אוצרות ברסלב"
ת.ד. 50617 בית שמש
טל, במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 718-8552121 (1)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיץ: נוחעם א. ברזעקי

...ולרצות אתם יכולים?

ישנם גיבורי חיל שיש להם כוח "לזבוח" את היצר. עליהם שמענו הרבה. השאלה היא רק: מה יעשו החלשים? אלו הניצבים מול היצרים הבהמיים בפחד, ולא מוצאים את הכח להעלות את הבהמיות הגדולה על מזבח התורה והעבודה?

ובכן, בשורת השבוע היא: גם אלו העניינים בדעת והדלים ממצוות וממעשים טובים, אשר אין בידם להקריב את הפר הגדול על גבי המזבח - יש להם קרבן מיוחד, קוראים לו: "ונפש כי תקריב"! אפשר להקריב את הנפש עצמה... כלומר?

יש 'קרבן מנחה' - קרבן שאין בו משהו לשחוט; כל כולו מורכב מסולת, שמן, ולבונה. זה שמקריב אותו, הוא עני מרוד שאין בידו להביא פר או איל. אך דבר אחד יש בידו להקריב: את נפשו! את הרצון הטוב הוא 'מקריב' ומביא לפני ה'.

וכך מפרש רש"י את הנאמר בתורה: "ונפש כי תקריב קרבן

מנחה" - "לא נאמר 'נפש' בכל קרבנות נדבה, אלא במנחה. מי דרכו להתנדב מנחה? עני. אמר הקדוש ברוך הוא: מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו".

ומסביר על כך מוהרנ"ת:

"נפש" זה בחינת רצון והשתוקקות חזק במסירת נפש. כי כל הקרבנות של בהמות ועופות שסומכין עליהם ושוחטין אותם, זה בחינת 'זבחת היצר' כמובא. אבל המנחה אין בה שחיטה, והיא בחינת קרבן עני. 'אין עני אלא מן הדעת'. היינו, מי שהוא עני במעשים טובים ואין בו דעת לזבוח את יצרו לגמרי, ואף על פי כן הוא רוצה להקריב קרבן לה'. נתנה לו התורה עצה: **שיקריב את נפשו, היינו רצונו!** שהוא בחינת קרבן מנחה שנאמר בה 'נפש', שהוא קרבן עני שאין בה שום שחיטה - ואף על פי כן היא יקרה מאד בעיני ה' יתברך, מאחר שרצונו חזק כל כך לה' יתברך, עד שגם הוא בעניותו הגדולה אינו מונע את עצמו מלהקריב קרבן לה', דהיינו בחינת קרבן מנחה שהוא בחינת נפש בחינת רצון" (ליקוטי הלכות, ברכת הרי"ה, ח).

כשמדברים אתנו על "הקרבה" והתאמצות, אנהנו רגילים לדמיין הקרבה מעשית: התמדה עצומה בתורה שעות רבות, תפילה ארוכה בהתלהבות, קדושה עצומה ופרישות גדולה. אך כאן בפרשה אנהנו מגלים "הקרבה" מסוג חדש: הקרבת הרצון!

את הקרבן הזה מסוגלים להקריב גם העניים הרוחניים המרודים ביותר של אחרית הימים. גם אלה שעדיין לא עלתה בידם לזבוח אפילו מידה או תאוה רעה אחת - גם הם יכולים להקריב את נפשם, לכסוף ולהשתוקק, להתגעגע ולרצות.

וכך כותב רבינו הקדוש על קרבנם של אלו העניינים:

"אלו הרוצים להיות אנשים כשרים ולהיכנס בעבודת ה', ואזי יש להם בלבולים גדולים ומניעות גדולות, ואינם יכולים לתת עצה לנפשם איך לעשות, מחמת גודל הבלבולים והמניעות שיש להם, וכל מה שרוצים לעשות בעבודת ה' קשה להם לעשות כראוי - דע, שזה בעצמו שהם מתייגעים ולהוטים לעשות איזה עבודה או לקדש עצמו באיזה קדושה, אף על פי שאינם יכולים לגמור כראוי - זה בעצמו שהם מתייגעים ולהוטים אחר זה, הוא בחינת קרבנות, בבחינת 'כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה!' (שיחות הר"ן, יב).

'מנחת עני' היא קרבן מיוחד של אחרית הימים. את 'קרבן הרצון' לא תמצאו כמעט בספרים של פעם. אפילו לאברהם אבינו לא נתגלה ענין עשירית האיפה של מנחת העני, אלא רק ברמז (מדרש רבה, ויקרא).

"כי אי אפשר לגלות זה הסוד, רק כל אחד צריך להבין מדעתו כי רחמיו לא כלים, כאשר גילו לנו הצדיקים בדורות אלה. כי עיקר זה הענין אי אפשר לגלות כי אם על ידי הצדיקים שברורות האחרונים האלה, שהסמטא אחרא התפשטה מאד" (ליקוטי הלכות, תפילת המנחה, ז, מא).

רק באחרית הימים, כשהעני הרוחני גובר, והבהמיות משתלטת על כל חלקה טובה - הולך ומתגלה אורו של משיח, 'עני ורוכב על חמור', אשר הוא 'יחוס על דל ואביון ונפשות אביונים יושיע', בכך שייגלה להם את ענין הקרבת הרצון! הוא יגלה להם שגם כשאין אפשר לזבוח את הבהמיות, אפשר להקריב את הנפש עצמה, ולהרים את העניינים לה' בערגה. להמשיך ולנסות גם אם בטוחים שלא ילך...

"ענה ואמר: 'חזקו ואמצו כל המייחלים לה' - 'כל המייחלים' דייקא, אפילו אם אינם זוכים לשום קדושה ועבודה חס ושלוה, רק מייחלים לבד - אף על פי כן, חזקו ואמצו, ואל תפלו ממוש דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה!" (שיחות הר"ן, קכ).

"הנה מגיע הקיץ המר והנמהר"

והלב, היינו בחינת טוב עין שהוא חיות הלב, היפך רע עין שהוא מיתת הלב" (ליקוטי הלכות, בה"ר וב"פ, ה, א).

אך מפני 'עניניהם הרעה' של השונאים, נפלנו במיתת הלב, שכחנו מהתכלית וזינו אחר לבנו ועינינו. ומפני חטאינו גלינו מארצנו, ואין אנו יכולים לעלות 'לְאָרְצוֹת' בבית ה', לזכך את עינינו ולהחיות את לבנו הרוחני.

אבל השם יתברך ברחמיו לא השבית לנו גואל, ושלח לנו מושיע ורב, את צדיק האמת, ה"בעטלער העיוור", שהעיד על עצמו: "אתם סבורים שאני עיוור? אין אני עיוור כלל; רק שכל זמן העולם כולו אינו עולה אצלי כהרף עין". (סיפורי מעשיות, מעשה משבעה בעטלערס).

כשנעצום את עינינו מראות ברע, ונתקרב אל צדיק האמת – שהוא "יפה עיניים וטוב מראה" – יאירו גם עינינו באור יקרות.

"כי יש צדיק, שהוא היופי והפאר והחן של כל העולם כולו... וכשזה היופי והפאר נתגלה בעולם, דהיינו כשזה הצדיק שהוא היופי של כל העולם נתפרסם ונתגדל בעולם – אזי נפתחין העיניים של העולם. שכל מי שנכלל בזה החן האמת של זה הצדיק, שהוא החן והיופי של העולם, דהיינו שמתקרב אליו ונכלל בו, נפתחין עיניו ויכול לראות" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, סו) – – –

במה תלוי בריאותו של אדם? לא רוחני? אך נזכר לשמור עליו שלא ייחלש ולא ידום? מנגלה רבינו הקדוש: הכל תלוי בעיניים! אם יהיו לך עיניים טובות, עיניים טהורות וקדושות – הלב הרוחני יתפקד כראוי, ועיניך ייפקחו לראות את האלוקות שבבריאה, ואת הרמזים אשר ה' מרמז לך בכל מהשבה דיבור ומעשה.

מאיך, ראייה אסורה, או הסתכלות רעה, יכולה 'להרוג' את הלב, ולגרום לך לשכוח לגמרי בשביל מה באת לכאן... זימת לבו בקרבך...

לא לחינם פחדו אנ"ש מימות הקיץ הממשמשים ובאים; לא לחינם עמד רבי שמואל שפירא זצ"ל בשלהי החורף ודאג: "האט קומט שוין דער ביטערער-פינסטערער זומער" (= הנה מגיע כבר הקיץ המר והחשוך); לא לחינם הזכיר רבי יונה לב"ל זצ"ל לכל אחד ואחד: "גיב אכטונג אויף דייןע פראדזשעקטערס" (= שמור על הורקרים שלך)... כי הם פחדו לאבד את הלב. הם רצו להמשיך לזכור את התכלית שבעבורה באו לעולם.

בבית המקדש – המקום שבו האיר אור ה' ואור צדיקו בשלימות – היה לכל יהודי את הכח לזכך את עיניו ולהחיות את לבו בדביקות בתכלית. "ועל כן נאמר בבית המקדש 'זהו עיני ולבי שם' – בחינת תיקון העיניים

"...וכדי לשמור הזיכרון, צריך לשמור את עצמו שלא יפול לבחינת רע עין, לבחינת מיתת הלב. "כי עיקר הזיכרון תולה בעין, בבחינת ולזכרון בין עיניך. כי השכחה בא על ידי רע עין, על ידי מיתת הלב, בבחינת 'שכחתי כמות מלכ'. כי רע עין ומיתת הלב הם בחינה אחת, כי 'שוריינא דעינא, בליבא תליא' כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עבודה זרה כ"ח:). ועל כן, נבל שהיה רע עין, נאמר בו 'ומית לבו בקרבו'."

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, נד)

לא רק הלב החומרי יכול להלות, גם הלב הרוחני מסוגל ללקות ב"התקף" פתאומי, ואף לדום חס ושלום. פירושה של "התקפת לב רוחנית" הוא: לשכוח מהתכלית הנצחית!

לב רוחני חי, פירושו: לב שזוכר את העולם הבא, ופועם פעימות של זיכרון ודביקות. לעומת זאת, לב מת פירושו: לב ששכח שיש תכלית לעולם הזה, ושוקע בהבלי העולם. "כי צריכין לשמור מאד את הזיכרון, שלא יפול לשכחה, בחינת מיתת הלב. ועיקר הזיכרון הוא לזכור תמיד בעלמא דאתי, שלא יהיה בדעתו חס ושלום, שאין עולם אלא אחד."

רבי יונה לב"ל

בשפתו שלו: "אבא יקר! הרי אני בנך, רחם עלי שאהיה מעבשיו כמו שאתה רוצה!" אלו שישבו בקרבתו סיפרו, שדיבוריו הנלכבים חדרו ללבם ועוררו אותם עד כדי דמעות, וכשהעירו לו מהנהלה שכאן בישיבה לומדים ואין מתפללים, ענה: "אחים יקרים, האם טעמתם פעם מה זה להגיד 'שערי ציון' ולאחר מכן ללמוד? הרי זהו לימוד אחר לגמרי!" וכשאמרו לו שכאן משלמים על לימוד, ענה בפליאה: "כסף עבור לימוד תורה? הלילה! על הלימוד משלם השם יתברך!"

רבות ניתן לכתוב על זהירותו בטבילת מקוה, על מעשי החסד המופלאים שלו, שנעשו בפשטות וללא רעש, על תמימותו, שמחתו ואמונתו, ואהבת ישראל הגדולה שלו. נסתלק לעולמו בב' בניסן תשכ"א. ת.נ.צ.ב.ה.

שבהן לא ניתן היה להגיע לאופן. פסוקי מן המיצר שהיו נאמרים על ידו, היו ממיסים אפילו לב אבן. מעשה בנער ירושלמי אחד שירד מן הדרך הישרה, הציע לו רבי יונה להתלוות אליו בנסיעתו למירון לראש השנה. פסוקי 'מן המיצר' הנרגשים של רבי יונה חילחלו אל נפשו של הנער, וגם לשנה הבאה הגיע מירונה. אולם, בהשפעת חברו, החליט לעזוב את הארץ ולנסוע לצרפת. מצרפת, הועיד פניו לאמריקה וקנה כרטיס באוניה המפלגה לשם. אלא, שהוא לא שם לב שתאריך ההפלגה הוא בליל ראש השנה. כשישב על האוניה, עברו במוחו ביעף ימי ילדותו, ולפתע נזכר שעבר ראש השנה היום, ומא-שם החלו מהדהדים בראשו זעקותיו של רבי יונה לב"ל בפסוקי 'מן המיצר' שלפני התקיעות. זעזוע פקד את נפשו, ובאותו רגע קלט פתאום את מצבו והחליט על אתר לעזוב את האוניה, בטרם תפליג לדרכה. הוא זינק מן הסיפון אל הרציף ושוטט בעיר הגדולה, עד שהגיע אל בית כנסת. כסופו של דבר, הוא שב אל היהדות והקים משפחה לתפארת עם צאצאים יראים ושלמים.

בתקופה שנערים רבים הצטרפו לתנועות ה"ח"י והאצ"ל, ונטשו מקור מים חיים לטובת בורות נשברים, הציל רבי יונה נערים רבים על ידי דיבוריו הלבביים, החמים, שיצאו מעמקי נשמתו הבעורת ביראת ה' ובאהבתו, ובזכותו נותרו יהודים כשרים.

בתקופת לימודיו בישיבת "חיי עולם", היה נוהג לומר לפני תחילת לימודו תפילות מהספר 'שערי ציון', בהשתפכות ובהשתוקקות, כשמדי פעם הוא נושא עיניו למעלה ואומר

זכה להתקרב בצעירותו לחסידות ברסלב ומאו היה רגיל כל ימיו לשוחח עם ה' יתברך "כדבר איש אל רעהו" כפי שמלמד רבינו; בפשטות, בתמימות, בכל מקום ובכל זמן היה פיו ממלמל דברים לבוראו.

שלושה שבועות לפני שמלאו לו עשרים שנה, עדיין לא התארס. הוא נסע למירון והשתטח על ציון הרשב"י, ולילה שלם ככה וביקש מה' שיזכה להנשא לפני גיל עשרים. אך חזר ירושלימה, ואל הכותל המערבי הגיעה זה עתה מפולין בתו של ר' אהרן שיינברג, חסיד גור מלוקוב. ראתה אותה ככותל הגבאית הצדקת גיטליה בייטלמכר, ומיד עלה בדעתה לשדכה לרבי יונה, זה התנה את השידוך בתנאי שהחתונה תתקיים לפני שימלאו לו עשרים. וכך הוה.

בליל אירוסיו, כמו בעוד לילות רבים, עשה את הדרך לכותל המערבי יחד עם חברו, כשהוא שופך שם דמעות הודיה ותחינה לבוראו.

אל ציון רשב"י במירון היה קשור כל ימיו בעבותות אהבה; בכל עת מצוא היה מגיע לשם. ומכיון שטוב ומטיב היה, דאג כל העת להאכיל רעבים ולהכין ארוחות לכל דכפין. כשהסיר היה מבעבע על גבי האש, היה פונה להשתטח על הציון ולפרש שיחתו לפני בוראו בדברי חן ותחנונים. יהודי שהיה רחוק משמירת מצוות, נקלע פעם למירון ושמע אותו בוכה ליד הציון: "ריבנו של עולם! מה יהיה עם ימי ושנותי שחולפים בחושך?... הלה כה התעורר מכך עד ששינה את דרך חייו לטובה.

רבי יונה שימש כתוקע בקיבוץ של ראש השנה במירון (כשנים

"לפסח – יהיה (בגשמיות) אבל איך משיגים את הפסח עצמו (ברוחניות)?"

(מוהרנ"ת. שיש"ק, ג, קעב)

גם אם מרחקים אותך אל תיסוג

כאשר עלה רבינו על העגלה, פנה אל מאיר ואמר לו: "אני משער כי מן הסתם תרצה לנסוע אלי, אבל יהיו לך מניעות, לכן תדע כי הענין שלי הוא רק ראש השנה" - - -

מאיר זכר היטב את ציווי רבינו, וכאשר התקרב ראש השנה, התגבר על כל המניעות ונסע לרבינו. הוא הגיע בבוקרו של ערב ראש השנה, אך עקב עייפותו הגדולה מטורדת הדרך הלך לנוח קצת. היקצת' הזה התארך עד לשעות אחר הצהריים, בהן נהג רבינו בתקופה ההיא לקבל את אנשיו ביחידות ולשמוע מהם "ווידוי דברים" (ראה ליקו"מ ח"א, ד).

כאשר הגיע מאיר ורצה להכנס אל רבינו, הופתע לראות אנשים נכנסים עם פדיונות ויוצאים עם פנים אדומות מבכי. מאחד החסידים שמע כי מתוודים לפני רבינו ושאוהבי החג מקבל ממנו כל אחד תיקונים כפי שורש נשמתו. הדבר היה קשה עליו ביותר ורצה להשתמט מכך, לכן נדחף אל חדר רבינו יחד עם עוד חסיד כשהוא מקוה שרבינו יותר לו על הווידוי הפרטי.

אולם מיד רמו רבינו לחסיד השני שיצא. מאיר נשאר ביחידות, ורבינו פנה אליו: "ספר לי מה שאני יודע, מה שהשם יתברך יודע ומה שאתה יודע..."

אולם מאיר שלא זכה להתבטל לפני הצדיק, העיז לענות כי אין לו על מה להתוודות... שלש פעמים ניסה רבינו לדובבו, וכאשר התשובה חזרה על עצמה, אמר לו רבינו: "יכתיב אותי תרמה?! והרחיקו מן החדר. מאוחר יותר, בסוף החורף, כאשר ניסה שוב להגיע לרבינו, שוב נראה לו שרבינו מרחק אותו.

מאיר התרחק לגמרי מחסידות ברסלב, ושנים מספר לאחר פטירת רבינו פגש את החסיד רבי מאיר מטפליק תלמיד מוהרנ"ת, ולשאלתו מדוע התרחק, ענה כי רבינו הוא זה שריחקו. גער בו רבי מאיר מטפליק: "מרבי כזה להתרחק?! כדאי אפילו להדרס תחת כפות רגליו הקדושות - העיקר לא לסגת ממנו".

משך, החל לרוץ לעבר הבית כשהוא משתדל שהרבי לא יראה אותו בקלונו...

מאיר לא טעה בהשערותו; היושב בעגלה היה לא אחר מאשר רבינו הקדוש מברסלב זי"ע שאכן התכוון להגיע לבית העשיר. אולם העגלה היתה מהירה ממנו, במרכז הצומת השיגה אותו, והבושות היו נוראות כאשר רבינו רמו לו שישג אליו...

מאיר עלה על המדרגות, ורבינו החל לדבר עימו בתחילה כאילו הוא מבקש לדעת לאן עליו לפנות בצומת בכדי להגיע לכפר. אגב כך ביקש לדעת מי הוא ומאין הוא. סיפר מאיר לרבינו כי הוא אחיו של תלמידו רבי יצחק מחרשיוטה וכי הוא חתנו של הכפרי העשיר.

"ככה?!!" - הגיב רבינו בצער - "אחיו של יצחק'ל שלי ראוי שיתנהג כך?" והמשיך בדברי מוסר והתחזקות כשהוא מוכיח אותו: "הרי חותנך לקח אותך כילד טוב - וכעת אתה מתבטל ויוצא להסתכל על הנפח ועל הדגים???"

מאיר התמלא בושה וחרטה על מעשיו. הוא פרץ בככי ממושך, ועל אתר החליט לחזור ללימודו מתוך התמדה וגייעה.

במשך הימים הבאים שימש את רבינו הקדוש ששהה בבית חותנו והתקרב אליו ביותר. עם סיום הביקור,

עבור מאיר, בחור צעיר, מטובי הלומדים בעיר הגדולה, התנהלו החיים במיטבם; חוכר כפרי עשיר בחר בו כחותן, לא רק משום למדנותו, אלא גם עקב ייחוסו הנכבד כבנו של רב העיר חרשיוטה. לאחר החתונה התיישב מאיר בכפר, דאגת הפרנסה לא הטרידה אותו כלל, שכן הובטחו לו מזונותיו על שולחן חותנו למשך כמה שנים כמנהג הימים ההם, כאשר תקוה גדולה שררה בלב החותן כי גם בכפר ימשיך הצעיר לשבת על התורה ועל העבודה עד אשר יגדל לרב וגדול בישראל.

אולם תקוות לחוד ומציאות לחוד. הצעיר שמצא את עצמו ללא חבריו הלומדים, התחיל לזלזל בסדרי לימודו; במקום לשבת כל היום בבית המדרש, היה יוצא לעיתים תדירות לטייל על שפת הנהר החוצה את הכפר; וכשהמוח נשאר ריק מתוכו, הוא התמלא בעיסוקים של מה בכך; שעות שלימות היה מבלה כשהוא מתבונן בעבודתם של הנפחים, ואם לא די בכך שרף ימים ושבעות בחברתם של דייגים, כשהשעמום אוכל בו בכל פה.

יום אחד הרחיק לכת עד לצומת הדרכים המובילה לכפר, כשהוא מטייל באזור ללא לבושו העליון. והנה רואה הוא עגלת צב מכובדת מתקרבת לצומת, כשעל מדרגות העגלה עומדים אנשים מכל הצדדים. מאיר הבין מיד כי אין ספק שמדובר באדמו"ר גדול העושה את דרכו לכפר וכנראה יתאכסן בבית חותנו העשיר.

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מי הדפיס את הספר 'עלים לתרופה'?

תשובת הר"ר זלמן שמואל נפתלים:

אחד מספריו של מוהרנ"ת הינו ספר המכתבים שכתב לאנשי שלומו, ובפרט לבנו רבי יצחק, בהם הוא מחזק אותו בעבודת ה' ובהיי היום יום.

מוהרנ"ת מציין בכמה מכתבים לבנו, שיצניע את המכתבים, כי הם יהיו נצרכים לדורות (מכתבים: מה, פד, רפ, שמה).

מספר שנים לאחר פטירת מוהרנ"ת, התעורר הרב מטשערין לאסוף את המכתבים ולהדפיסם. באחד מימי ראש השנה, עלה אל הבימה בהיכל הקלוזי באומן, והכריז כי כל מי שנמצאים אצלו מכתבי רבי נתן מוזמן להביאם אליו והוא ידפיס אותם, כדי להחיות עם רב.

אך כפי הידוע הופיעו שני ספרי מכתבים של מוהרנ"ת; אחד בשם "עלים לתרופה" ואחד בשם "מכתבי מוהרנ"ת". כן ידוע שגם רבי נחמן מטולטשין, תלמידו המובהק של מוהרנ"ת, התעסק בהדפסת המכתבים, כך כותב בנו רבי אברהם בספרו "שיחות וסיפורים".

ביור הדברים הוא כך:

את הספר "עלים לתרופה" סידר הרב מטשערין, שאף כתב את ההקדמה. בספר זה אסף את רוב המכתבים משנת תקצ"ו ועד שנת תר"ה - שנת פטירתו של רבי נתן. החלק השני, שכולל מכתבים משנת תקפ"ב עד שנת תקצ"ד, היה בידי רבי נחמן מטולטשין, והרב מטשערין צייר אותו לספרו "עלים לתרופה".

הספר הנקרא "מכתבי מוהרנ"ת" כולל מכתבים מהשנים תקפ"ו, תקצ"ד, תקצ"ה, והם היו בידי רבי אלטער מטפליק בעל "השתפכות הנפש", ששלח אותם עם גיסו רבי אברהם ב"ר נחמן להדפיסם בירושלים, והם אכן נדפסו שם בשנת תר"ע.

בשנת תר"צ כינס רבי אהרן לייב ציגלמאן מוורשה את כל המכתבים שנדפסו ב"עלים לתרופה" וב"מכתבי מוהרנ"ת" וצייר אליהם עוד הרבה מכתבים שהיו עדיין בכתב יד, כשהוא משלב את השמות של שני הספרים יחד: "עלים לתרופה - מכתבי מוהרנ"ת".

לחידודא

חידה מס' 141

כמה פעמים מוזכרת יציאת מצרים בתורה, ואיפה מציין זאת רבינו?

הפתרון לחידה מספר 140

באיזה תאריך רבינו התחיל לגלות את הסיפור מהז' בעטלרס? - **ב'כ"ה באדר, שנת תק"ע.** (ימי מוהרנ"ת)

זכה בהגרלה לחידה מס' 139

יצחק כהן, חברת ש"ס, ירושלים

בסך 50 ש"ח זכות קנייה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

תפילה מתוך הודיה בוקעת רקיעים

הרב ברוך מרדכי פראנק

הודיה לה' צריכה להיות חלק מהווי חיינו וללוות אותנו בכל צעד. בהתבודדות, בתפילה, לפני כל מצוה ובכל מצב, בין אם אנו רואים את חסדיו של הקב"ה, ובין אם איננו רואים אותם; ואדרבה, אפילו כשהכל נראה רע!

שכן ההודיה מחדדת את האמונה ונותנת לאדם כוח להמשיך בכל מצב, כמו שכתוב במצוות ביכורים: "וענית ואמרת לפני ה' אלוך" וחו"ל לומדים מכאן: "וענית ואמרת" – "אין ענייה אלא בקול רם". לאמור, שכאשר מגיעים לשבחו של מקום, הודיה, זה צריך להיות בקול רם.

גם כשאנו נגשים בתפילה, חו"ל מלמדים אותנו: "לעולם יקדים אדם שבחו של מקום – ואח"כ ישאל צרכיו". הם לומדים זאת מהפסוק: "כי שם ה' אקרא [אוי קודם כל] הבו גודל לאלוקינו". רק כך התפילה בוקעת את כל הרקיעים ומתקבלת לרצון, כדברי רבינו ב"ליקוטי מוהר"ן" (חי"ב) שהכתב של התפילה היא רק על ידי "תודה והודאה".

שהרי אדם שאינו מאמין כי הקב"ה יכול לעזור לו, לא יועיל לו כמה שיתפלל. אבל אדם שמאמין בה' ויודע שה' יכול לעשות לו ניסים ונפלאות – התפילה שלו אחרת לגמרי, כי הוא יודע שיושע. לכן יקדים אדם שבחו של מקום, כי זו תחדד את האמונה שלו והוא יתבונן בחסדי הש"ת המלוים אותו בכל רגע, וכך יגיע לדבקות בה' וישפוך את כל ליבו, ותפילתו תתקבל לרצון.

כי תפילה מעומק הלב מתקבלת תמיד! כמו שרואים שחלק מתפילת הכהן הגדול ביום הכיפורים בקודש הקדשים היתה: "שלא תשמע תפילת עוברי דרכים לפניך" כאשר הם מתפללים שלא ירדו עליהם גשמים. מדוע צריך את הכהן הגדול שיתפלל שתפילת עוברי דרכים לא תתקבל? כי תפילה שמגיעה מעומק הלב, פועלת הרבה יותר מאין סוף תפילות של עם ישראל שאומרים "משיב הרוח" ומבקשים "טל ומוטר לברכה". לכן צריך דווקא את הכהן הגדול, שיבטל את התפילה של עוברי הדרכים.

רבי נתן מזכיר בהקשר לכך את ה"מומור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו" ואת שאלת חז"ל על כך: "מומור לדוד? קינה לדוד מבני ליה!" הרי זה הדבר הכי נורא שאבא צריך לברוח מבנו שרודף אחריו ורוצה להרגו. ורבי נתן מוסיף להקשות: כיצד דוד המלך מתחיל במומור, ואח"כ הוא אומר: "ה' מה רבו צרי, רבים קמים עלי" הרי זו סתירה בין הרישא לסיפא?

אלא, אומר רבי נתן, דוד המלך היה אז במצב קשה מאוד, עד כדי כך שכמעט עבד עבודה זרה! הוא אמר להקב"ה: מי צריך להיות מלך? הייתי מעדיף להישאר רועה צאן. עד שפתאום עלה בדעתו להתנחם בכך, שאמנם הבן שלו רוצה להרוג אותו, אבל בכל זאת זהו בנו, וסתם בן מרחם על אביו. אם כן, כנראה זהו סימן משמיימים שבסוף הוא ינצל. לכן אמר: "מומור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו" – הוא מודה לה', שבנו ולא מישא אחר, מבקש את נפשו. ואז, כשראה את הישועה בתוך הצרה, הודה לה' יתברך, וכך מצא מקום להתפלל על העתיד: "ה' מה רבו צרי". לאמור, כמו שהצלת אותי עד עכשיו, תמשיך להציל אותי מכל הצרות.

אומר רבי נתן: מומור ק"ז מתחיל ב"הודו לה' כי טוב", ומיד אח"כ כתוב: "ויועק... ויועק". ללמדנו, שדווקא על ידי הודיה אפשר ליעוק אל ה'. המומור מסתיים: "מי חכם וישמור אלה ויתבוננו חסדי הש"ת" – אתה רוצה להנצל מהצרות, הייה חכם והתבונן בחסדים של הקב"ה, אפילו בחסדים הקטנים – ואז תזכה לישועות גדולות.

(מסבך מתוך שיחתו של הרב ברוך מרדכי פראנק. ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000 עברית, שירות וטארים, ואח"כ 1,2,2)

להתחיל 'ויקרא' כמו תינוק

כשם שבמדבר הביא כל אחד מישראל את נדבת לבו למושה רבינו ונעשה מוכך המשכן, כך בכל דור ודור יש צדיקים שהם ניצוץ ממושה רבינו (כפי שרואים במסכת שבת קא ע"ב שאמר אמורא אחד על חברו: "מושה שפיר קאמרת"), ותפקידם גם הם לאסוף את כל המעשים הטובים ואת כל הנקודות הטובות שיש בכל אחד מישראל, כדי לבנות מהם משכן רוחני, ככתוב בפרשתנו: "וישכנתי בתוכם" – "בתוך לבו של כל אחד ואחד" (השל"ה).

וכשם שהקב"ה קרא למושה רבינו מן המשכן כדי ללמד אותו את התורה – כמו שכתוב "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד" (ויקרא א) – כך גם מהמשכן הרוחני שבכל דור, קוראים לתינוקות של בית רבן ומכניסים אותם להתחיל ללמוד תורה, דבר שמרומז באלף הועירה שבמילה ויקרא, שכן משם מתחילים התינוקות הקטנים ללמוד חומש (מ"ד צו פ"ו).

אבל באמת, כל אדם, בכל גיל, חייב להתחיל בכל פעם ללמוד את התורה ולקיימה, בחשק חדש וברעננות. ממש כתינוק שנכנס לתלמוד תורה, כמו שנאמר: "אשר אנוכי מצוך היום" – "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים" (דברים ו, וברש"י שם).

את הכח להתחדשות הזאת עלינו לשאוב מהמשכן הזה, עלינו לחפש בעצמנו נקודות טובות וניצוצי אורה ולהאמין באמונה שלמה שהם יקרים וחשובים בעיני התורה והצדיקים שבדור שאוספים ומקבצים את הטוב הזה ובונים ממנו משכן להשראת השכינה.

כך נשמע בכל עת את קול הקריאה הזו להתחיל ללמוד את התורה ולקיימה מחדש!

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, רפב)

ההרשמה למגוון מסלולי הקיץ בעיצומה!

דוך צדיקים

02-5410100

www.zadikintours.com

לאן שתרצה לטוס בעולם הכל בטלפון אחד!

נתיבים טורס

טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

זמנת עולם בהפצת האוצרות				המפיעים			
<p>■ בית שמש</p> <p>הר"ר נתן ביאלה הורביץ ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ מודיעין עילית</p> <p>הר"ר משה דוב רוזנפלד ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ בית שמש</p> <p>הר"ר דוד בן יש ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבן שמואל אייזיק ה"ל זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ ירושלים</p> <p>לעיני הגה"צ רבי אברהם ב"ר אהרן יאראוויטש זצ"ל תנצב"ה</p> <p>נלבע א ניסן תנצב"ה</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p>	<p>■ ירושלים - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר אברהם תנ"י ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבן נפתלי הערץ שיח' ומחוטת הר"ר חיים צוק ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבת שתח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ צפת - עטמל</p> <p>הר"ר נסים בור ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבן עמנואל שיח' ומחוטת הר"ר ש' אהרן שר ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבת שתח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ לונדון</p> <p>הר"ר נתן מנה ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 2000 גליונות</p>	<p>■ ירושלים - מודיעין עילית</p> <p>הרב יהודה צבי שפירא ה"ל</p> <p>הר"ר שמואל אטינגר ה"ל</p> <p>הר"ר מרדכי גוטליב ה"ל</p> <p>הר"ר חיים שמואל גשטטר ה"ל</p> <p>הר"ר יהודה הרשקוביץ ה"ל</p> <p>הר"ר נתן קדוש ה"ל</p> <p>הר"ר יהודה רבינוביץ ה"ל</p> <p>תרמו והפיצו 3000 גליונות</p>
<p>לכבוד שמחת אירוסים הבן - נתן שמואל של ידידים הר"ר הערשל כהן ה"ל</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מיילי דמיטב</p>							

החלה ההרשמה לקבוצות הקיץ לנשים

מגוון מסלולים < שירות אישי > ליווי והדרכה מקצועית < בסטנדרט השירות של אירו-פנים >

סדנאות חינוך מרתקות < אש"ל מלא ברמה גבוהה >

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80